

Taha Akyol

Seçim sonuçları ne diyor?

KESİN sonuçlar bu satırlar yazılırken açıklanmamıştı ama aşağı yukarı şu tablo belliydi: AKP oy kaybetmiştir ama kaybı çok büyük değildir, bu da önemli. Seçimler tarihi gösteriyor ki, iktidar partileri herhangi bir seçimde az veya çok oy kaybederse, izleyen seçimler bu kayıp devam ediyor! Dünkü seçimler bu açıdan AKP için hem uyarıdır hem 2011'deki genel seçimler için alarmdır! AKP'yi en çok kriz vurdu. Krizden ziyade, siyasi kavgaya odaklanmış olması vurdu! 2004 yerel seçimlerinde AKP'ye yüzde 70 oy veren muhafazakâr Kayseri'nin bu seçimlerde oylarını yüzde 50'ye çekmesi çok önemli bir göstergedir. Başbakan'ın aşırı öfkeli, hırslı politik kampanyası da ekonomiyi ihmal ettiği görüntüsü yarattı ve seçmen, iktidarı 'uyarma' ihtiyacını duydu.

Sosyal demokratlar?

Kriz dönemlerindeki seçimlerde en önemli etken "Bizi krizden kim çıkarır?" sorusudur!

1988 krizinde Özal iktidardaydı; 1989 seçimlerinde Demirel "Baba bizi kurtar" sloganıyla Özal'ı yere sermişti...

2001 krizini hatırlayın; iktidarda yaşlı Başbakan Ecevit ve çekişmeli bir koalisyon... Hiçbiri "bizi kurtarma" umudu yaratamadı, 2002 seçimlerinde hepsi silindiler, "yeni umut" olarak AKP iktidara geldi.

Dünyada da öyledir. 1929 krizi Amerika'dan Avrupa'ya merkez soldan yeni yüzleri, yeni politikaları iktidara getirmişti. Almanya'da da Nazileri...

Türkiye'de bu seçimlerde halk "Bizi krizden kim çıkarır?" sorusunun cevabını muhalefette bulamadı!

Ana muhalefet partisi CHP, bir krizden çıkış programıyla seçimlere girmede! Ekonomik programı uygulayacak ve kitlelerde de güven yaratacak yeni isimlerle de girmede!

CHP'li Faik Öztrak 2001 krizinde Kemal Derviş'in ekibinde başarılı bir Hazine Müsteşarı idi. Şimdi CHP milletvekilidir ama Öztrak'ın adını bu seçimlerde hiç duymadık!

Miting meydanlarında "Biz Türkiye'yi krizden şöyle çıkarmıştık, halbuki AKP şu yanlışları yapıyor" falan diye konuşsaydı, onun gibi birkaç isim daha öne çıkıp özgürlükçü bir sosyal demokrat parti olabilseydi sonuçlar farklı olmaz mıydı?

Seçim dersleri

AKP'nin oylarında muhafazakârlık faktörü önemlidir. Türkiye ortalamasının üstünde oy aldığı yerler, muhafazakâr yörelerdir. CHP bu kültürel duvarı aşarak AKP'den pek oy koparamadı; kopan oylar MHP ve SP'ye gitti. CHP son türban açılımı gibi girişimlerle bu duvarı aşmak istemişti ama Kılıçdaroğlu'nun söylediği gibi, "Geç kalındı, vatandaş seçim yatırımı zannetti, çok inanmadı."

Ama Kılıçdaroğlu inandırıcı olduğu için CHP'nin oylarını artırdı. Bu da gösteriyor ki politikada yeni yüzler çok önemli.

CHP artık bu seçimlerden bari ders alarak kültür ve hayat tarzı kavgasını bırakıp

yeni yüzlerle özgürlükçü bir sosyal demokrat partiye dönüşmeli, yoksa iktidar alternatifi haline gelmesi zor gözüküyor.

MHP, Ankara'da Mansur Yavaş'ın seçimleri kaybetse de niye yüksek oy aldığını iyi düşünmeli: Bir parti için ideoloji yetmez, vatandaşta icraat ve hizmet umudu da yaratmak lazım.

Başbakan da artık öfkeli, kızgın, kavgacı tutumunu seçim meydanlarında bırakmalı, devlet adamından beklenen olgunluğu göstererek dört elle ekonomiye sarılmalıdır.

Belki bu seçimlerin en önemli sonucu, Kürt milliyetçiliğinin oy tabanının genişlemiş, 'bölge' görüntüsünün güçlenmiş olmasıdır ki çok ciddi bir alarmdır bu, soğukkanlılıkla düşünölmeli...